

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

26. listopadu 2013 *

„Kasační opravný prostředek — Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Trh s plastovými průmyslovými pytli — Přičitatelnost protiprávního jednání, kterého se dopustila dceřiná společnost, mateřské společnosti — Zohlednění celkového obratu skupiny při výpočtu maximální výše pokuty — Nepřiměřená délka řízení před Tribunálem — Zásada účinné soudní ochrany“

Ve věci C-58/12 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 27. ledna 2012,

Groupe Gascogne SA, se sídlem v Saint-Paul-les-Dax (Francie), zastoupená P. Hubertem a E. Durandem, avocats,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená F. Castillo de la Torrem a N. von Lingenem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, K. Lenaerts, místopředseda, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, M. Safjan, předsedové senátů, J. Malenovský, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, A. Arabadžev, D. Šváby a M. Berger (zpravodajka), soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: V. Tourrès, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 5. února 2013,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 30. května 2013,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se společnost Groupe Gascogne SA (dále jen „navrhovatelka“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 16. listopadu 2011, Groupe Gascogne v. Komise (T-72/06, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunal zamítl její žalobu znějící na částečné zrušení a změnu rozhodnutí Komise C(2005) 4634 final ze dne 30. listopadu 2005, v řízení podle článku [81 ES] (Věc COMP/F/38.354 – Průmyslové pytle) (dále jen „sporné rozhodnutí“), nebo podpůrně zrušení napadeného rozsudku v rozsahu, v němž potvrdil výši pokuty, která jí byla tímto rozhodnutím uložena.

Právní rámec

Nařízení (ES) č. 1/2003

- 2 Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1), které nahradilo nařízení Rady č. 17, První nařízení, kterým se provádějí články [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 1962, 13, s. 204), stanoví v čl. 23 odst. 2, který nahradil čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17:

Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

- a) se dopouštějí jednání v rozporu s články 81 [ES] nebo 82 [ES] [...]

[...]

Pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obrátu za předchozí hospodářský rok.

[...]“

Směrnice 83/349/EHS

- 3 Z bodu 1 odůvodnění sedmé směrnice Rady 83/349/EHS ze dne 13. června 1983, založené na [čl. 44 odst. 2 písm. g) ES] o konsolidovaných účetních závěrkách (Úř. věst. L 193, s. 1), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/51/ES ze dne 18. června 2003 (Úř. věst. L 178, s. 16, dále jen „směrnice 83/349“) vyplývá, že jejím cílem je zejména koordinace vnitrostátních právních předpisů o účetních závěrkách některých forem společností, obzvláště společností, které tvoří skupinu podniků.
- 4 Podniky, na které se vztahuje povinnost sestavovat konsolidovanou účetní závěrku, jsou definovány v čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 83/349. Podle tohoto odstavce 1 se jedná o každý mateřský podnik, který:

„a) má většinu hlasovacích práv akcionářů nebo společníků v jiném podniku (dceřiném podniku);

nebo

b) má právo jmenovat či odvolat většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného podniku (dceřiného podniku) a je zároveň akcionářem nebo společníkem takového podniku;

nebo

- c) má právo uplatňovat rozhodující vliv na jakýkoli podnik (dceřiný podnik), jehož je akcionářem nebo společníkem [...]"
- 5 Podle čl. 16 odst. 3 téže směrnice „[k]onsolidovaná účetní závěrka musí podávat pravdivý a věrný obraz o stavu aktiv a pasiv, finanční pozici a zisku nebo ztrátě skupiny podniků zahrnutých do konsolidace jako celku“.

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

- 6 Navrhovatelka je akciová společnost založená podle francouzského práva, která od roku 1994 kontroluje společnost Gascogne Sack Deutschland GmbH, dříve Sachsa Verpackung GmbH (dále jen „Sachsa“).
- 7 Navrhovatelka vlastní přímo 10 % podílů společnosti Sachsa. Její 100 % dceřiná společnost, Gascogne Deutschland GmbH, vlastní zbývajících 90 % podílů na společnosti Sachsa.
- 8 V roce 2001 informovala společnost British Polythene Industries plc Komisi o existenci kartelové dohody v odvětví průmyslových pytlů.
- 9 Poté, co Komise provedla v červnu 2002 šetření, zahájila dne 29. dubna 2004 správní řízení a přijala oznámení námitek vůči vícero společnostem, mezi nimi zejména navrhovatelce.
- 10 Dne 30. listopadu 2005 přijala Komise sporné rozhodnutí, jehož čl. 1 odst. 1 písm. k) stanoví, že společnost Sachsa a navrhovatelka porušily článek 81 ES tím, že se účastnily, v případě první společnosti ode dne 9. února 1988 do dne 26. června 2002 a v případě druhé společnosti ode dne 1. ledna 1994 do 26. června 2002, souboru dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví plastových průmyslových pytlů v Belgii, Německu, Španělsku, Francii, Lucembursku a Nizozemsku, které spočívaly ve stanovení cen a zavedení společných modelů výpočtu cen, rozdělení podílů na trhu a přidělování prodejních kvót, rozdělení odběratelů, obchodů a zakázek, předkládání společných nabídek v reakci na některé výzvy k účasti v nabídkovém řízení a výměně individualizovaných informací.
- 11 Z tohoto důvodu uložila Komise společnosti Sachsa v čl. 2 prvním pododstavci písm. i) sporného rozhodnutí pokutu ve výši 13,20 milionů euro, přičemž z této částky byla navrhovatelka shledána společně a nerozdílně odpovědnou do výše 9,90 milionů euro.

Napadený rozsudek

- 12 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 23. února 2006 podala navrhovatelka proti spornému rozhodnutí žalobu. Navrhovala v zásadě, aby Tribunál zrušil toto rozhodnutí v rozsahu, v němž se jí týká a změnil jej v rozsahu, v němž ukládá společnosti Sachsa pokutu vyšší než 10 % jejího obratu nebo podpůrně snížil částku pokuty, která byla uložena společně a nerozdílně společnosti Sachsa a jí.
- 13 Na podporu své žaloby uvedla navrhovatelka tři žalobní důvody. První žalobní důvod vycházel z porušení článku 81 ES, jelikož jí Komise nesprávně přičetla jednání společnosti Sachsa od 1. ledna 1994, a shledala ji tedy neprávem společně a nerozdílně odpovědnou za platbu části pokuty uložené této společnosti. Ve svém druhém žalobním důvodu, předloženém podpůrně, navrhovatelka tvrdila, že Komise porušila článek 81 ES tím, že nesprávně vyložila pojem podnik ve smyslu tohoto článku a porušila čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 tím, že při stanovení maximální výše pokuty neprávem vycházela z konsolidovaného obratu skupiny, v jejímž čele se nachází. Třetí žalobní důvod předložený dále podpůrně vycházel z porušení zásady proporcionality, jelikož Komise uložila navrhovatelce příliš vysokou pokutu.

14 Dopisem ze dne 19. listopadu 2010 navrhovatelka požádala o znovuzahájení písemné části řízení, jelikož v průběhu řízení vyvstala nová právní okolnost, a sice vstup Lisabonské smlouvy v platnost a konkrétně článku 6 SEU, který pozvedl Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) na úroveň primárního práva.

15 Na jednání, které se konalo dne 2. února 2011, navrhovatelka uvedla, kromě žalobních důvodů uplatněných v žalobě, několik výtek zakládajících se na Listině a dovolávala se zejména porušení presumpce neviny zakotvené článkem 48 Listiny. V tomto ohledu Tribunál v bodech 27, 28 a 30 napadeného rozsudku rozhodl, že:

„27 [...] [v]ýtky žalobkyně vycházející z porušení zásady presumpce neviny a práva na obhajobu, zaručených článkem 48 Listiny, [...] doplňují argumenty uvedené v rámci žalobních důvodů a nevykazují dostatečně těsný vztah k původně uplatněným argumentům, aby bylo možné je považovat za součást běžného pokračování debaty v rámci soudního řízení. Tyto výtky tedy musí být považovány za nové.

28 Je proto třeba určit, zda vstup v platnost Smlouvy o Evropské unii dne 1. prosince 2009 a zejména jejího článku 6, který Listině přiznává stejnou právní sílu jako Smlouvám, představuje novou skutečnost odůvodňující vznesení nových výtek. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že ke dni přijetí [sporného] rozhodnutí zásady uplatněné žalobkyní patřily do právního řádu Unie a byly jím chráněny jakožto obecné zásady unijního práva [...]

[...]

30 Je tedy třeba mít za to, že se žalobkyně nemůže dovolávat změn, ke kterým v právním řádu Unie došlo vstupem Lisabonské smlouvy v platnost, aby ve fázi jednání uvedla, že došlo k porušení článku 48 Listiny. [...]“

16 Pokud jde o tři žalobní důvody znějící na zrušení, které navrhovatelka uvedla ve své žalobě, Tribunál je zamítl jako neopodstatněné.

17 Pokud jde o první žalobní důvod, týkající se nesprávného přičtení praktik prováděných společností Sachsa navrhovatelce, Tribunál nejprve připomněl v bodech 69 a 70 napadeného rozsudku judikaturu Soudního dvora, ze které vyplývá, že jestliže mateřská společnost vlastní 100 % kapitálu své dceřiné společnosti, která porušila pravidla hospodářské soutěže, existuje vyvratitelná domněnka, podle které uvedená mateřská společnost vykonává skutečně rozhodující vliv na chování své dceřiné společnosti. Tribunál dále v bodě 72 uvedeného rozsudku konstatoval, že je nesporné, že „žalobkyně vlastnila přímo a nepřímo 100 % podílů společnosti Sachsa, takže mohla vykonávat kontrolu nad chováním společnosti Sachsa na trhu“. Konečně Tribunál přezkoumal v bodech 73 až 93 napadeného rozsudku argumenty, které navrhovatelka uplatnila k prokázání, že Sachsa určovala sama své jednání, a byla tedy samostatná. Tribunál uvedl v bodě 74 tohoto rozsudku, že „i když je pravda, že některé z faktorů nastolených žalobkyní svědčí o tom, že společnost Sachsa byla do značné míry samostatná, nic to nemění na tom, že žalobkyně skutečně zasahovala do fungování své dceřiné společnosti, stanovila jí výrazná omezení ve směřování jejího chování na trhu, a nad svou dceřinou společností tedy vykonávala skutečnou kontrolu“.

18 V bodě 93 napadeného rozsudku se Tribunál vyslovil takto:

„Z posouzení všech důkazů a argumentů předložených žalobkyní a Komisí vyplývá, že se Komise nedopustila nesprávného právního posouzení, když měla za to, že žalobkyně vykonávala pravidelný dohled nad řízením své dceřiné společnosti, a když žalobkyni přičetla odpovědnost za protiprávní jednání, kterého se dopustila její dceřiná společnost. Komise ani nemusela vycházet z domněnky

o skutečné kontrole založené na tom, že žalobkyně vlastnila 100 % podíl na společnosti Sachsa, neboť všechny důkazy, které měla Komise k dispozici, jí dovolovaly učinit závěr, že mateřská společnost v projednávané věci skutečně vykonávala nad svou dceřinou společností kontrolu.“

- 19 Pokud jde o druhý žalobní důvod uplatněný navrhovatelkou na podporu její žaloby, v rozsahu, v němž vycházel z porušení čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, Tribunál v bodech 110 až 113 napadeného rozsudku rozhodl:

„110[...] horní hranice výše pokuty uvedená v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 musí být stanovena na základě obratu podniku ve smyslu pravidel hospodářské soutěže, to znamená společného obratu všech společností tvořících skupinu, jejíž holdingovou společností je žalobkyně.

111 [...] k zohlednění konsolidovaného obratu mateřské společnosti pro účely uplatnění maximální výše 10 % obratu daného podniku není nezbytné prokazovat, že každá dceřiná společnost skupiny své chování na trhu neurčuje samostatně.

112 Zohlednění konsolidovaného obratu zastřešující společnosti [...] se nerovná přičtení odpovědnosti za zjištěné protiprávní jednání dceřiným společnostem, které tvoří skupinu, v jejímž čele se tato zastřešující společnost nachází. Jediným účelem prahové hodnoty stanovené tímto ustanovením je totiž zabránit uložení nadměrné pokuty s ohledem na celkovou velikost hospodářské jednotky ke dni přijetí rozhodnutí, přičemž tato celková velikost je posuzována na základě společného obratu společností tvořících skupinu společností [...]

113 Z tohoto důvodu se k zohlednění konsolidovaného obratu zastřešující společnosti pro účely výpočtu maximální výše 10 % obratu dotyčného podniku nevyžaduje, aby dceřiné společnosti tvořící skupinu působily všechny na tomtéž trhu, ani aby existovala souvislost mezi těmito dceřinými společnostmi a protiprávním jednáním.“

- 20 Tribunál po přezkumu všech žalobních důvodů, které navrhovatelka uvedla na podporu své žaloby, zamítl tuto žalobu v plném rozsahu.

Návrhová žádání účastnic řízení a řízení před Soudním dvorem

- 21 Navrhovatelka navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadený rozsudek;
- podpůrně zrušil napadený rozsudek v rozsahu, v němž potvrdil sankci, která jí byla uložena sporným rozhodnutím, a vrátil věc Tribunálu nebo stanovil přímo částku pokuty ve výši, která nepřekračuje 10 % společného obratu dosaženého jí a společností Sachsa, a to při zohlednění nepřiměřené délky řízení před Tribunálem;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

- 22 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- kasační opravný prostředek zamítl a
- uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

- 23 Dopisem ze dne 11. září 2012 navrhovatelka, která se opírala o čl. 42 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora, ve znění použitelném k tomuto dni, požádala o znovuotevření písemné části řízení z důvodu, že vyšla najevo nová skutečnost, a sice její finanční situace s vysokým deficitem, ve které se nachází.

- 24 Na základě článku 24 statutu Soudního dvora Evropské unie a článku 61 svého jednacího řádu Soudní dvůr vyzval účastnice řízení, Evropský parlament a Radu Evropské unie, jakož i členské státy, aby odpověděly na otázky týkající se kritérií umožňujících hodnotit přiměřenou délku řízení před Tribunálem, jakož i opatření, která mohou napravit důsledky nepřiměřené délky řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

K prvnímu a druhému důvodu

Argumentace účastnic řízení

- 25 Svým prvním důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatelka vytýká Tribunálu, že prohlásil výtky vycházející z porušení presumpce neviny a práva na obhajobu, které na základě Listiny uvedla na jednání, za nepřipustné, protože byly vzneseny opožděně. Vytýká Tribunálu, že rozhodl zaprvé, že tyto výtky nevykazují dostatečně těsný vztah k argumentům původně uplatněným v žalobě a zadruhé, že vstup Smlouvy o EU v platnost nepředstavoval novou okolnost, která odůvodňuje, aby takové výtky byly uplatněny po podání žaloby.
- 26 Svým druhým důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatelka vytýká Tribunálu, že rozhodl, že je možné jí připsat odpovědnost za protisoutěžní chování její dceřiné společnosti, a sice Sachsa, jen proto, že vlastnila její veškerý kapitál. Tribunál tímto nedodržel presumpci neviny zaručenou článkem 48 Listiny a porušil svou povinnost odůvodnit své rozsudky.
- 27 Komise uvádí, že první důvod kasačního opravného prostředku je zjevně neopodstatněný.
- 28 Má za to, že druhý důvod kasačního opravného prostředku je nepřipustný, jelikož nebyl vznesen v prvním stupni. Podle Komise je tento důvod rovněž irelevantní, jelikož pro účely shledání společné a nerozdílné odpovědnosti navrhovatelky za protiprávní jednání, kterého se dopustila Sachsa, se neopřela pouze o domněnku výkonu rozhodujícího vlivu vycházející z toho, že navrhovatelka 100 % vlastnila kapitál společnosti Sachsa. V každém případě je tento důvod kasačního opravného prostředku neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 29 Je třeba přezkoumat společně první a druhý důvod kasačního opravného prostředku, které nastolují otázky týkající se dodržení presumpce neviny a práva na obhajobu.
- 30 Pokud jde o první důvod uplatněný navrhovatelkou na podporu jejího kasačního opravného prostředku a v rozsahu, v němž vytýká Tribunálu, že rozhodl, že výtky, které na základě Listiny uvedla na jednání, nepředstavují rozšíření důvodů původně uvedených v žalobě, stačí uvést, že navrhovatelka ve svém kasačním opravném prostředku výslovně uznala, že v žalobě vůbec výslovně na Listinu neodkázala, ale omezila se v této fázi písemné části řízení na napadení praktické nemožnosti předložit důkaz negativní skutečnosti, jako je neexistence pokynů, které dala mateřská společnost své dceřiné společnosti. Navrhovatelka rovněž uznala, že zmínila Listinu až v pozdější fázi řízení, a sice ve fázi repliky, ve formě odkazu na zásadu legality trestných činů a trestů, jak je stanovena v článku 49 Listiny.
- 31 Za těchto podmínek nemůže navrhovatelka zpochybnit posouzení Tribunálu uvedené v bodě 27 napadeného rozsudku, podle kterého výtky, které na jednání vyvodila z porušení zásady presumpce neviny a práva na obhajobu, zaručených článkem 48 Listiny, nevykazují dostatečně těsný vztah

k argumentům původně uplatněným v žalobě, aby bylo možné je považovat za součást běžného pokračování debaty v rámci soudního řízení. Tribunál tedy právem takové argumenty považoval za nové.

- 32 Pokud jde o otázku, zda vstup Lisabonské smlouvy v platnost musí být považován, jak to tvrdí navrhovatelka, za okolnost, která vyšla najevo v průběhu řízení před Tribunálem a z tohoto důvodu odůvodňuje v souladu s čl. 48 odst. 2 prvním pododstavcem jednacího řádu Tribunálu předložení nových důvodů, je třeba připomenout, že Soudní dvůr již rozhodl, že tento vstup v platnost, zahrnující Listinu do unijního primárního práva, nemůže být považován za novou právní okolnost ve smyslu čl. 42 odst. 2 prvního pododstavce jeho jednacího řádu. V tomto kontextu Soudní dvůr zdůraznil, že i před vstupem této Smlouvy v platnost již opakovaně konstatoval, že právo na spravedlivý proces, tak jak vyplývá zejména z článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950, představuje základní právo, které Evropská unie dodržuje jako obecnou zásadu na základě čl. 6 odst. 2 EU (viz zejména rozsudek ze dne 3. května 2012, *Legris Industries v. Komise*, C-289/11 P, bod 36).
- 33 Tento výklad Soudního dvora pro účely použití jeho jednacího řádu platí *mutatis mutandis* pro použití odpovídajících ustanovení jednacího řádu Tribunálu.
- 34 Za těchto podmínek musí být první důvod uplatněný navrhovatelkou na podporu jejího kasačního opravného prostředku zamítnut jako neopodstatněný.
- 35 Pokud jde o druhý důvod uplatněný navrhovatelkou na podporu jejího kasačního opravného prostředku a v rozsahu, v němž vytýká Tribunálu, že nedodržel presumpci nevinoty zaručenou článkem 48 Listiny tím, že rozhodl, že jí může být přičtena odpovědnost za protiprávní jednání, kterého se dopustila její dceřiná společnost, a sice Sachsa, protože vlastnila veškerý její kapitál, je třeba uvést, že z ustálené judikatury vyplývá, že umožnit účastníku řízení vznést poprvé před Soudním dvorem důvod, který mohl vznést před Tribunálem, ale nevzněl, by znamenalo umožnit mu, aby Soudnímu dvoru předložil spor v širším rozsahu než spor, který projednával Tribunál. V rámci kasačního opravného prostředku je v zásadě pravomoc Soudního dvora omezena na přezkoumání toho, jak Tribunál posoudil důvody, které před ním byly projednány.
- 36 Druhý důvod kasačního opravného prostředku uplatněný navrhovatelkou je tedy třeba odmítnout jako nepřijatelný v rozsahu, v němž vychází z porušení článku 48 Listiny.
- 37 V rozsahu, v němž navrhovatelka v rámci téhož důvodu tvrdí, že Tribunál nedodržel svou povinnost uvést odůvodnění tím, že neodpověděl na argumenty, které uvedla k prokázání toho, že domněnka skutečného výkonu rozhodujícího vlivu v praxi funguje jako nevyvratitelná domněnka, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora povinnost uvést odůvodnění rozsudků, která Tribunálu přísluší na základě článku 36 a čl. 53 prvního pododstavce statutu Soudního dvora, mu neukládá povinnost poskytovat vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval všemi argumenty uvedenými účastníky sporu. Odůvodnění tedy může být implicitní za podmínky, že umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, na nichž je napadený rozsudek založen, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat soudní přezkum na základě kasačního opravného prostředku.
- 38 V tomto ohledu Tribunál právem v bodech 69 a 70 napadeného rozsudku připomněl ustálenou judikaturu Soudního dvora, potvrzenou tímto soudem po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost (viz zejména rozsudek ze dne 18. července 2013, *Schindler Holding a další v. Komise*, C-501/11 P, body 107 až 111), ze které vyplývá, že jestliže mateřská společnost vlastní 100 % kapitálu své dceřiné společnosti, která porušila pravidla hospodářské soutěže, existuje vyvratitelná domněnka, podle které uvedená mateřská společnost vykonává skutečně rozhodující vliv na chování své dceřiné společnosti. Podle této judikatury Komise následně může považovat mateřskou společnost za společně a nerozdílně odpovědnou za zaplacení pokuty uložené její dceřiné společnosti, ledaže tato mateřská

společnost, které přísluší vyvrátit tuto domněnku, předloží dostatečné důkazy, které by mohly prokázat, že se její dceřiná společnost chová na trhu samostatně (viz zejména rozsudek ze dne 19. července 2012, *Alliance One International a Standard Commercial Tobacco v. Komise a Komise v. Alliance One International a další*, C-628/10 P a C-14/11 P, bod 47).

- 39 Tribunál zadruhé věnoval body 73 až 93 napadeného rozsudku přezkumu argumentů navrhovatelky uplatněných k prokázání, že nezasahovala do fungování společnosti Sachsa. I když Tribunál připustil v bodě 74, že některé z těchto argumentů naznačují, že Sachsa měla značnou samostatnost, po podrobném přezkumu důkazů předložených účastnicemi řízení dospěl v bodě 93 k závěru, že se Komise nedopustila nesprávného posouzení tím, že se domnívala, že navrhovatelka vykonávala pravidelný dozor nad řízením své dceřiné společnosti a tím, že jí přičetla odpovědnost za protiprávní jednání, kterého se dceřiná společnost dopustila.
- 40 V rozporu s tvrzením navrhovatelky neprokazuje přístup přijatý Tribunálem v napadeném rozsudku, že domněnka rozhodujícího vlivu vykonávaného mateřskou společností nad její dceřinou společností, kterou zcela nebo téměř zcela vlastní, byla ve skutečnosti nevyvratitelná.
- 41 Jak již totiž Soudní dvůr rozhodl, pouhá okolnost, že určitá entita v daném případě nepředloží důkazní prostředky, které by mohly vyvrátit domněnku o výkonu rozhodujícího vlivu mateřské společnosti na její dceřinou společnost, neznamená, že tuto domněnku nelze v žádném případě vyvrátit (rozsudek ze dne 29. září 2011, *Elf Aquitaine v. Komise*, C-521/09 P, Sb. rozh. s. I-8947, bod 66).
- 42 Za těchto podmínek, když navrhovatelka tvrdí, že posouzení Tribunálu týkající se argumentů, které uplatnila, prokazuje s ohledem pouze na jeho závěr – z hlediska navrhovatelky negativní – existenci nevyvratitelné domněnky, musí být taková argumentace odmítnuta (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek *Elf Aquitaine v. Komise*, bod 67).
- 43 Vzhledem k výše uvedenému je třeba druhý důvod kasačního opravného prostředku zamítnout jakožto zčásti nepřijatelný a zčásti neopodstatněný.

K třetímu důvodu

Argumentace účastnic řízení

- 44 Svým třetím důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatelka Tribunálu vytýká, že nesprávně vyložil pojem podnik, když měl za to, že Komise právem zohlednila pro účely stanovení horní hranice výše pokuty stanovené v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 společný obrat všech společností tvořících skupinu, jejíž je zastřešující společností. Podle navrhovatelky by společný obrat mohl sloužit jako maximální výše pro stanovení pokuty uložené za protisoutěžní jednání, kterého se dopustila jedna z jejích dceřiných společností, jen pokud by celá tato skupina tvořila jediný podnik. Přitom ani sporné rozhodnutí, ani napadený rozsudek se nesnaží prokázat existenci takové jediné jednotky.
- 45 Kromě tohoto nedostatku odůvodnění se měl Tribunál dopustit nesprávného právního posouzení tím, že v bodě 108 napadeného rozsudku rozhodl, že celkovou velikost hospodářské jednotky je třeba posoudit na „základě společného obratu všech společností tvořících skupinu, v jejímž čele stojí zastřešující společnost a jen společný obrat společností tvořících uvedenou skupinu může představovat údaj o velikosti a hospodářské síle dotčeného podniku“. Tribunál tímto zaměnil pojmy skupina a podnik.

- 46 Komise uvádí, že tento důvod kasačního opravného prostředku není opodstatněný. Z ustálené judikatury vyplývá, že celkový obrat podniku je ukazatelem jeho hospodářského významu a jeho vlivu na trhu. Proto se Komise domnívá, že měla právo při stanovení maximální výše pokuty vycházet z celkového obratu skupiny, v jejímž čele se nacházela navrhovatelka, jak vyplývá z pravidel účetní konsolidace platných v unijním právu.

Závěry Soudního dvora

- 47 Článek 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 stanoví, že Komise může uložit pokutu podnikům, které se dopouštějí jednání v rozporu s článkem 81 ES, pokud pokuta u každého podniku účastnického se protiprávního jednání nepřesáhne 10 % jeho celkového obratu za předchozí hospodářský rok.
- 48 Tato horní mez pokuty má zabránit ukládání pokut, u nichž lze předvídat, že je podniky s ohledem na svou velikost, tak jak je, byť jen přibližně a nedokonale, určena celkovým obratem, nebudou moci zaplatit. Jedná se tedy o mez, která je jednotně použitelná na všechny podniky a která závisí na velikosti každého z nich a jež má zabránit pokutám na příliš vysoké nebo nepřiměřené úrovni (viz zejména rozsudek ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, body 280 a 281).
- 49 Tento účel je však třeba skloubit s potřebou zajistit dostatečně odrazující účinek pokuty, který odůvodňuje zohlednění velikosti a hospodářské síly dotčeného podniku, to znamená celkových zdrojů pachatele protiprávního jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. června 2010, Lafarge v. Komise, C-413/08 P, Sb. rozh. s. I-5361, bod 102 a citovaná judikatura).
- 50 Zohlednění velikosti a celkových zdrojů tohoto podniku, aby se zajistil dostatečný odrazující účinek pokuty, totiž spočívá v očekávaném dopadu na dotčený podnik, takže sankce nemůže být zanedbatelná zejména s ohledem na jeho finanční schopnost (výše uvedený rozsudek Lafarge v. Komise, bod 104).
- 51 Za těchto podmínek, když se jedná o hodnocení finančních zdrojů podniku, kterému bylo přičteno porušení pravidel unijního práva hospodářské soutěže, se zdá odůvodněné zohlednit obrat všech společností, na které může dotčený podnik vykonávat rozhodující vliv.
- 52 Obzvláště když se podnik, kterému je přičteno protiprávní jednání, nachází v čele skupiny společností, které tvoří hospodářskou jednotku, je obratem, který je třeba zohlednit ke stanovení horní hranice výše pokuty uvedené v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, obrat celé této skupiny.
- 53 Posledně uvedená hodnota představuje totiž nejlepší ukazatel schopnosti dotčeného podniku mobilizovat zdroje nezbytné k zaplacení pokuty.
- 54 V tomto ohledu, jak to uvádí Komise, pravidla účetní konsolidace platné v unijním právu mají za cíl poskytnout věrný obraz o majetku, finanční situaci, jakož i výsledku všech společností, které patří do skupiny. Článek 1 odst. 1 písm. a) až c) směrnice 83/349 tak ukládá povinnost sestavovat konsolidované účetní závěrky každému mateřskému podniku, který má zejména většinu hlasovacích práv v dceřiném podniku, nebo má právo jmenovat či odvolat členy správního, řídicího nebo dozorčího orgánu takového podniku nebo dále má právo vykonávat „rozhodující vliv“ na takový podnik.
- 55 Z toho vyplývá, že jelikož Komise právně dostačujícím způsobem prokázala přičitatelnost protiprávního jednání společnosti, která se nachází v čele skupiny, může pro účely hodnocení finanční schopnosti této společnosti zohlednit konsolidované účetní závěrky uvedené společností v rozsahu, v němž je možné tyto účetní závěrky považovat za relevantní prvek pro posouzení.

- 56 Za těchto podmínek se Tribunál neodpustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodech 108 a 110 napadeného rozsudku rozhodl, že horní hranice pokuty uložené navrhovatelce byla právem stanovena na základě společného obratu všech společností tvořících skupinu, jejíž zastřešující společností je navrhovatelka.
- 57 V rozporu s tvrzením navrhovatelky nelze od Komise žádat, aby poté, co prokázala, že mateřská společnost musí být shledána odpovědnou za protiprávní jednání, kterého se dopustila její dceřiná společnost, prokázala, že každá dceřiná společnost tvořící skupinu neurčuje samostatně své chování na trhu. Jak Tribunál rozhodl v bodě 112 napadeného rozsudku, přičtení protiprávního jednání, kterého se dopustila dceřiná společnost, mateřské společnosti a zákaz ukládat pokutu překračující 10 % obratu dotyčného podniku představují dvě odlišné otázky, které sledují odlišný účel. Případně je věcí společnosti, která se domnívá, že konsolidovaný obrat neodráží hospodářskou realitu, aby předložila důkazy, které mohou vyvrátit existenci kontrolní pravomoci mateřské společnosti.
- 58 Je proto třeba zamítnout třetí důvod kasačního opravného prostředku jako neopodstatněný v rozsahu, v němž vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se měl dopustit Tribunál a z toho, že Tribunál údajně porušil povinnost uvést odůvodnění.

Ke čtvrtému důvodu

Argumentace účastnic řízení

- 59 Tímto důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatelka uvádí, že její základní právo na to, aby její věc byla rozhodnuta v přiměřené lhůtě, jak to zaručuje článek 47 Listiny, bylo v projednávaném případě porušeno.
- 60 Navrhovatelka připomíná, že řízení, které probíhalo před Tribunálem, započalo dne 23. února 2006 a skončilo dne 16. listopadu 2011. Zdůrazňuje, že mezi ukončením písemné části řízení a první informací, kterou obdržela o stavu věci, uplynulo dlouhé období nečinnosti Tribunálu.
- 61 Podle ní ani složitost ani rozsáhlost spisu či počet podniků nebo počet dotčených jednacích jazyků nemohou odůvodnit, že se Tribunál během uvedeného období věcí vůbec nezabýval.
- 62 Navrhovatelka uvádí, že když podala k Tribunálu žalobu proti spornému rozhodnutí, rozhodla se nezaplatit okamžitě uloženou pokutu a na oplátku musela souhlasit se zaplacením úroků z výše pokuty, jakož i se zřízením bankovní záruky. Nepřiměřená délka řízení vedla ke zvýšení nákladů spojených s takovým postupem.
- 63 Navrhovatelka tedy navrhuje Soudnímu dvoru, aby zrušil napadený rozsudek v rozsahu, v němž ukládá společnosti Sachsa pokutu, za kterou je solidárně odpovědná nebo podpůrně snížil výši této pokuty s přihlédnutím k finančnímu břemeni, které musela nést z důvodu porušení jejího práva na dodržení přiměřené lhůty rozhodování.
- 64 Úvodem Komise uvádí, že tento důvod kasačního opravného prostředku je nepřípustný, protože nebyl vznesen na jednání před Tribunálem.
- 65 Ve věci samé se Komise domnívá, že v případě překročení přiměřené lhůty v rámci soudní žaloby proti rozhodnutí ukládajícímu podniku pokutu za porušení pravidel hospodářské soutěže, by přiměřenou nápravou nemělo být snížení uložené pokuty, ale žaloba na náhradu škody. Podpůrně má Komise za to, že pokud by měl Soudní dvůr rozhodnout, že došlo k porušení zásady přiměřené lhůty a toto porušení si vyžaduje nápravu spočívající ve snížení pokuty, mělo by být toto snížení symbolické.

Závěry Soudního dvora

– K přípustnosti

- 66 Jak vyplývá z čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora a z jeho judikatury, má Soudní dvůr v rámci kasačního opravného prostředku pravomoc přezkoumávat, zda se Tribunál dopustil vad v řízení, které poškozují zájmy navrhovatele (viz zejména rozsudek ze dne 16. července 2009, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, C-385/07 P, Sb. rozh. s. I-6155, bod 176).
- 67 Pokud jde o vady uplatněné v rámci tohoto důvodu kasačního opravného prostředku, je třeba připomenout, že čl. 47 druhý pododstavec Listiny stanoví, že „[k]aždý má právo, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, předem zřízeným zákonem“. Jak Soudní dvůr mnohokrát judikoval, tento článek se vztahuje k zásadě účinné soudní ochrany (viz zejména výše uvedený rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, bod 179 a citovaná judikatura).
- 68 Z tohoto důvodu je takové právo, jehož existence jako obecné zásady unijního práva byla potvrzena před vstupem Listiny v platnost, použitelné v rámci soudní žaloby proti rozhodnutí Komise (viz zejména výše uvedený rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, bod 178 a citovaná judikatura).
- 69 Přestože navrhovatelka soustředí svou kritiku hlavně na období procesní nečinnosti Tribunálu, které trvalo od konce písemné části řízení do začátku ústní části řízení, neuvedla porušení tohoto práva na jednání před tímto soudem.
- 70 V rozporu s tvrzením Komise nemůže takové opomenutí vést k nepřípustnosti čtvrtého důvodu na základě toho, že byl vznesen poprvé ve fázi kasačního opravného prostředku. I když musí být účastník řízení schopen namítnout vadu řízení, má-li za to, že je prokázáno porušení použitelných pravidel, nelze od něj totiž vyžadovat, aby tak učinil ve fázi, kdy nejsou dosud známy plné účinky tohoto porušení. Pokud jde zejména o překročení přiměřené lhůty rozhodování Tribunálem, navrhovatelka, které se domnívá, že toto překročení lhůty Tribunálem porušuje její zájmy, není povinna namítnout toto porušení okamžitě. Může případně počkat na konec řízení, aby znala jeho celkovou dobu trvání a disponovala tak všemi skutečnostmi nezbytnými k určení porušení, které podle ní utrpěla.
- 71 Čtvrtý důvod uplatněný navrhovatelkou na podporu jejího kasačního opravného prostředku je tedy přípustný.

– K věci samé

- 72 Úvodem je třeba připomenout, že podle Evropského soudu pro lidská práva musí překročení přiměřené lhůty rozhodování, jakožto procesní vada, která představuje porušení základního práva, vést k tomu, že dotýčný účastník řízení bude mít přístup k účinnému opravnému prostředku, který mu nabízí přiměřenou nápravu (viz ESLP, rozsudek *Kudla v. Polsko* ze dne 26. října 2000, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 2000 XI, body 156 a 157).
- 73 I když navrhovatelka navrhuje zrušení napadeného rozsudku a podpůrně zrušení tohoto rozsudku v rozsahu, v němž potvrdil pokutu, která jí byla uložena nebo snížení této pokuty, je třeba uvést, že Soudní dvůr již rozhodl, že při neexistenci jakékoliv indicie, že nadměrná délka řízení u Tribunálu měla vliv na řešení sporu, nemůže nedodržení přiměřené lhůty rozhodování vést ke zrušení napadeného rozsudku (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, body 190 a 196, jakož i citovaná judikatura).

- 74 Tato judikatura se zejména opírá o úvahu, podle které při neexistenci indicie ukazující na to, že nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování mělo vliv na řešení sporu, by zrušení napadeného rozsudku porušení zásady účinné soudní ochrany Tribunálem nezhojilo (výše uvedený rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, bod 193).
- 75 V projednávaném případě navrhovatelka neposkytla Soudnímu dvoru žádnou indicii, ze které by vyplývalo, že nedodržení přiměřené lhůty rozhodování Tribunálem mělo vliv na řešení sporu, o kterém rozhodoval.
- 76 Z toho vyplývá, že v rozporu s tím, co požaduje navrhovatelka, čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku nemůže jako takový vést ke zrušení napadeného rozsudku.
- 77 Navrhovatelka nicméně uvádí, že nepřiměřená délka řízení před Tribunálem jí způsobila nákladné finanční důsledky a požaduje na tomto základě zrušení pokuty, za níž byla shledána společně a nerozdílně odpovědnou.
- 78 V tomto ohledu vzhledem k nutnosti zajistit dodržování pravidel unijního práva hospodářské soutěže nemůže Soudní dvůr navrhovatelce povolit, aby pouze z důvodu nerespektování přiměřené lhůty soudního rozhodování zpochybnila opodstatněnost nebo výši pokuty, i když všechny její důvody směřující proti konstatováním učiněným Tribunálem ve věci výše této pokuty a jednání, které sankcionuje, byly zamítnuty (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, bod 194).
- 79 Z toho vyplývá, že nedodržení přiměřené lhůty rozhodování v rámci přezkumu soudní žaloby podané proti rozhodnutí Komise ukládajícímu podniku pokutu za porušení pravidel unijního práva hospodářské soutěže nemůže vést k úplnému či částečnému zrušení pokuty uložené tímto rozhodnutím.
- 80 V rozsahu, v němž navrhovatelka podpůrně navrhuje snížení pokuty, za kterou byla shledána společně a nerozdílně odpovědnou, aby se vyrovnala hospodářská újma, kterou údajně utrpěla z důvodu nepřiměřené délky řízení před Tribunálem, je třeba připomenout, že Soudní dvůr, když se setkal s podobnou situací, nejprve vyhověl takovému návrhu z důvodu hospodárnosti řízení a za účelem zajištění okamžitého a účinného prostředku nápravy takové procesní vady, a snížil tedy výši pokuty (rozsudek ze dne 17. prosince 1998, *Baustahlgewebe v. Komise*, C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, bod 48).
- 81 Později Soudní dvůr v rámci věci týkající se rozhodnutí Komise, které konstatovalo existenci zneužití dominantního postavení, ale neuložilo pokutu, rozhodl, že nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování ze strany Tribunálu může vést k žádosti o náhradu škody (výše uvedený rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, bod 195).
- 82 Projednávaná věc se sice týká podobné situace, jako byla ta, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek *Baustahlgewebe v. Komise*. Nicméně žádost o náhradu škody podaná proti Unii na základě článku 268 SFEU a čl. 340 druhého pododstavce SFEU představuje v rozsahu, v němž může pokrýt všechny situace překročení přiměřené délky řízení, účinný a obecný prostředek nápravy k uplatnění a sankcionování takového porušení.
- 83 Je tedy třeba, aby Soudní dvůr rozhodl, že sankcí za porušení povinnosti unijním soudem vyplývajících z čl. 47 druhého pododstavce Listiny rozhodnout věci, které mu byly předloženy, v přiměřené lhůtě, je žaloba na náhradu škody podaná k Tribunálu, protože taková žaloba představuje účinný prostředek nápravy.

- 84 Z toho vyplývá, že žádost o náhradu škody způsobené nedodržením přiměřené lhůty rozhodování Tribunálem nemůže být předložena přímo Soudnímu dvoru v rámci kasačního opravného prostředku, ale musí být předložena u samotného Tribunálu.
- 85 Pokud jde o kritéria, která umožňují posoudit, zda Tribunál dodržel zásadu přiměřené lhůty, je třeba připomenout, že přiměřený charakter lhůty rozhodování se musí posoudit v závislosti na okolnostech vlastních každé věci, jako je složitost sporu a chování účastníků řízení (viz zejména výše uvedený rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, bod 181 a citovaná judikatura).
- 86 V tomto ohledu Soudní dvůr upřesnil, že výčet relevantních kritérií není taxativní a že posouzení přiměřeného charakteru dotčené lhůty nevyžaduje systematický přezkum okolností věci ve vztahu ke každému z nich, pokud se ve vztahu jen k jednomu z nich jeví délka řízení jako odůvodněná. Složitost věci nebo zdržující chování navrhovatele tak mohou odůvodnit na první pohled příliš dlouhou lhůtu (viz zejména výše uvedený rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, bod 182 a citovaná judikatura).
- 87 Při přezkumu těchto kritérií je třeba zohlednit skutečnost, že v případě sporu o existenci porušení pravidel hospodářské soutěže, má zásadní požadavek právní jistoty svědčící hospodářským subjektům, jakož i cíl zajistit, aby na vnitřním trhu nebyla narušena hospodářská soutěž, nepřehlédnutelný význam nejen pro žalobce samotného a pro jeho soutěžitele, nýbrž vzhledem k velkému počtu dotčených osob a finančních zájmů, které jsou ve hře, rovněž pro třetí osoby (viz zejména výše uvedený rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, bod 186 a citovaná judikatura).
- 88 Je rovněž věcí Tribunálu posoudit jak věcnou správnost uplatněné škody, tak příčinnou souvislost této škody s nepřiměřenou délkou sporného soudního řízení tak, že přezkoumá důkazy předložené za tímto účelem.
- 89 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že v případě žaloby na náhradu škody zakládající se na porušení čl. 47 druhého pododstavce Listiny Tribunálem v rozsahu, v němž nedodržel požadavky vážící se k dodržení přiměřené lhůty rozhodování, musí Tribunál v souladu s čl. 340 druhým pododstavcem SFEU zohlednit obecné zásady použitelné v právních řádech členských států při projednání žalob zakládajících se na podobných porušeních. V tomto kontextu musí Tribunál zejména zjistit, zda je možné určit kromě existence majetkové újmy též existenci nemajetkové újmy, kterou dotčený účastník řízení utrpěl překročením lhůty a která musí být případně předmětem přiměřené náhrady škody.
- 90 Je tedy věcí Tribunálu, který je příslušný podle čl. 256 odst. 1 SFEU, aby rozhodl o takových žádostech o náhradu škody a zasedal přitom v jiném složení, než když rozhodoval o sporu, který vedl k řízení, jehož délka je kritizovaná, a použil kritéria definovaná v bodech 85 až 89 tohoto rozsudku.
- 91 Po tomto upřesnění je však nutné konstatovat, že délka řízení u Tribunálu, která činila přibližně 5 let a 9 měsíců, nemůže být odůvodněna žádnou okolností věci, která vedla k tomuto sporu.
- 92 Jeví se zejména, že období mezi ukončením písemné části řízení podáním dupliky Komise v únoru 2007 a zahájením ústní části řízení v prosinci 2010 trvalo přibližně 3 roky a 10 měsíců. Délku této doby nelze vysvětlit okolnostmi věci, ať jde o složitost sporu, chování účastníků řízení nebo dále výskyt námitek či překážek v řízení.
- 93 Pokud jde o složitost sporu, z přezkumu žaloby podané navrhovatelkou, tak jak je shrnuta v bodě 13 tohoto rozsudku, vyplývá, že i když uplatněné žalobní důvody vyžadovaly zevrubný přezkum, nevykazovaly zvláště vysoký stupeň obtížnosti. I když je pravda, že patnáct osob, kterým

bylo určeno sporné rozhodnutí, proti němu podalo žalobu na neplatnost k Tribunálu, tato okolnost nemohla tomuto soudu zabránit v provedení syntézy o spisu a v přípravě ústní části řízení v méně dlouhém časovém úseku, než jaký představují 3 roky a 10 měsíců.

- 94 Je třeba zdůraznit, že v průběhu tohoto časového úseku nebylo řízení přerušeno ani opožděno přijetím jakéhokoli organizačního procesního opatření ze strany Tribunálu.
- 95 Pokud jde o chování účastníků řízení a výskyt námitek či překážek v řízení, skutečnost, že navrhovatelka v průběhu října 2010 požádala, aby se znova zahájila písemná část řízení, nemůže odůvodnit dobu 3 let a 8 měsíců, která již uplynula od jeho uzavření. Kromě toho jak uvedla generální advokátka v bodě 105 svého stanoviska, okolnost, že navrhovatelce bylo v prosinci 2010 oznámeno, že jednání proběhne v únoru 2011, znamená, že tento procesní úkon mohl mít jen minimální vliv na celkovou délku řízení, nebo na ni dokonce neměl žádný vliv.
- 96 S ohledem na výše uvedené skutečnosti je třeba konstatovat, že řízení před Tribunálem porušilo čl. 47 druhý pododstavec Listiny v rozsahu, v němž nedodrželo požadavky vážící se k dodržení přiměřené lhůty rozhodování, což představuje dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům (rozsudek ze dne 4. července 2000, Bergaderm a Goupil v. Komise, C-352/98 P, Recueil, s. I-5291, bod 42).
- 97 Z úvah uvedených v bodech 73 až 84 tohoto rozsudku nicméně vyplývá, že čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.

K finanční situaci navrhovatelky

- 98 Na jednání navrhovatelka předložila Soudnímu dvoru informace o své aktuální finanční situaci, ze kterých podle ní vyplývá, že není schopna zaplatit pokutu uloženou ve sporném rozhodnutí. Podle ní jsou tyto informace na podporu návrhu na úplné zrušení, nebo podpůrně snížení této pokuty přípustné, protože se jedná o nové okolnosti, která vyšla najevo podle článku 127 jednacího řádu, a jednak rozvádí čtvrtý důvod, který se týká porušení zásady přiměřené lhůty.
- 99 Komise uvádí, že tyto argumenty jsou nepřípustné, protože jsou nové a v každém případě neopodstatněné, protože nejsou podloženy důkazy.
- 100 V tomto ohledu je třeba připomenout, že kasační opravné prostředky podané k Soudnímu dvoru se mohou týkat jen právních otázek. Při posouzení schopnosti navrhovatelky zaplatit pokutu, kterou jí Komise uložila, by přitom Soudní dvůr musel přezkoumat skutkové otázky, které nespadají do jeho pravomoci v rámci kasačního opravného prostředku.
- 101 Dále Soudnímu dvoru rovněž nepřísluší, když rozhoduje o kasačním opravném prostředku, aby z důvodů ekvity nahradil svým vlastním posouzením posouzení Tribunálu při rozhodování, v rámci výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, o částce pokut uložených podniku z důvodu, že porušil pravidla unijního práva (viz zejména rozsudek ze dne 10. května 2007, SGL Carbon v. Komise, C-328/05 P, Sb. rozh. s. I-3921, bod 98 a citovaná judikatura). Navíc je ustálenou judikaturou, že Komise není povinna při stanovení výše takové pokuty zohlednit hospodářskou situaci dotčeného podniku, jelikož uznání takové povinnosti by vedlo k poskytnutí neodůvodněné soutěžní výhody podnikům, které jsou nejméně přizpůsobeny podmínkám trhu (viz zejména výše uvedený rozsudek SGL Carbon v. Komise, bod 100 a citovaná judikatura).
- 102 Argumenty navrhovatelky vycházející z její finanční situace musí být tedy odmítnuty jako nepřípustné a v každém případě zamítnuty jako neopodstatněné.

- ¹⁰³ Je třeba nicméně doplnit, že má-li navrhovatelka za to, že její finanční obtíže jsou v příčinné souvislosti s nedodržením zásady přiměřené lhůty rozhodování Tribunálem, může tuto skutečnost uvést v rámci žaloby podané k Tribunálu podle článku 268 SFEU a čl. 340 druhého pododstavce SFEU (viz body 88 až 90 tohoto rozsudku).
- ¹⁰⁴ Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že žádný z důvodů, které navrhovatelka uplatnila na podporu svého kasačního opravného prostředku, nemůže být přijat, a tento kasační opravný prostředek tak musí být zamítnut v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- ¹⁰⁵ Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný.
- ¹⁰⁶ Podle čl. 138 odst. 1 stejného jednacího řádu, který se použije na základě čl. 184 odst. 1 jednacího řádu na řízení o kasačním opravném prostředku, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je důvodné jí uložit, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí rovněž náklady řízení vynaložené Komisí.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Groupe Gascogne SA se ukládá náhrada nákladů řízení o tomto kasačním opravném prostředku.**

Podpisy.